

Kráľovičová Mária (1927) :)

Popredná slovenská divadelná a filmová herečka a recitátorka.

Narodila sa roku v 1927 ako jedno z piatich detí roľníka v malej dedinke Čáry pri Senici. Vychodila mešťianku v Šaštíne a potom pracovala v Bratislave ako predavačka a neskôr ako úradníčka. Po oslobodení roku 1945 vznikali na Slovensku nové divadlá a bolo potrebné doplniť herecké súbory. Mária Kráľovičová sa prihlásila na konkurz, uspela a stala sa herečkou Slovenského komorného divadla v Martine. Roku 1947 sa zapísala na Štátne konzervatórium v Bratislave, kde študovala herectvo. Herečkou činohry SND sa stala roku 1948. Občas sa príhodí, že herec dostane rolu akoby šitú na mieru a tá je potom jeho veľkou príležitosťou. Takou rolou bola pre Kráľovičovú Sládkovičova *Marína*, ktorú roku 1948 režíroval Jozef Budský. Marína nadhlo poznačila jej umelecký štýl, ňou sa začala súvislá línia veľkých lyrických a ľudských postáv tejto herečky. Koncom päťdesiatych rokov sa herecký register Márie Kráľovičovej začal rozširovať o výraznejšie psychologické a dramatické postavy, jej charakterizačné umenie sa prehĺbilo. Činohra SND dostala roku 1955 novú budovu Divadlo P. O. Hviezdoslava. Prvou inscenáciou v nej bola Hviezdoslavova veršovaná dráma *Herodes a Herodias*, v ktorej Kráľovičová hrala princeznú Salome. V nasledujúcich rokoch stvárnila postavu virgínie v Brechtovom *Živote Galileiho*, Catherinu v hre *Pohľad z mosta* od amerického dramatika Arthura Millera, hlavnú postavu v Shawovej *Svätej Jane*, Annu Petrovnu v Čechovovom *Ivanovovi*, rozšafnú a márnotravnú statkárku Ranevskú v jeho *Višňovom sade*. Majstrovským výkonom Márie Kráľovičovej bolo stvárnenie postavy osamotenej ženy túžiacej po láske v hre francúzskeho autora Jeana Cocteaua *Ľudský hlas*, v ktorej je herečka celý večer sama na javisku. Herecké umenie uplatňuje Kráľovičová aj v televízii a rozhlase. Účinkovala v prvej televíznej inscenácii, vysielanie roku 1956 z bratislavského štúdia. Od tých čias stvárnila viaceré televízne postavy. S veľkou láskou Mária Kráľovičová recituje poéziu. Je jednou z popredných predstaviteľiek slovenského recitačného umenia. Právom ju ocenili viacerými význameniami a cenami. Roku 1979 prevzala na Pražskom hrade titul národnej umelkyne.